

потресаещи ставаха свѣдѣния, които получавахме отъ вѣнъ, толкова по-буйни ставаха и моитѣ писма. Не буря, а ураганъ отъ негодувание завѣя изъ тѣхъ. Азъ бѣхъ смѣлъ, рѣшителенъ, неустрашимъ. Имахъ довѣрие въ лицата, чрѣзъ които и до които изпращахъ съобщенията си. Въ оная епоха, когато всичко бѣше осквернено, света бѣше тайната на писмата. И тая светостъ ни спаси.

Моитѣ съобщения не съставляваха може-би освѣнъ една незначителна струя въ пороя ужаси, който бѣше потекълъ тогава отъ Южна България, и който, благодарение на Дейли Нюзъ, покърти отпослѣ цѣлото европейско обществено мнѣние¹. Но тая струя и знанието на английския езикъ ми привлѣкоха честта да бжда единъ отъ първитѣ доставители на свѣдѣния на английскитѣ и американски пратеници, които тогава вслѣдствие шума, произведенъ отъ писмата на Дейли Нюзъ, закрѣстосаха нашата страна. Пръвъ се озова въ Пловдивъ тогавашниятъ английски вице-консулъ въ Одринъ J. Hutton Dupuis; и части отъ неговитѣ рапорти, първитѣ официални доклади по тогавашнитѣ страхотии, сж вземени буквално отъ писмениѣ бѣлѣжки, които азъ му дадохъ. Подиръ него пристигнаха английскитѣ пратеникъ г. Берингъ и американскитѣ г. Скайлеръ, придруженъ отъ двамата специални кореспонденти г. г. Макгаханъ (на Daily News) и Шнайдеръ (на Kölnische Zeitung). Жадни за свѣдѣния, тия господа питаха за всичко. Помежду другитѣ съобщения г. Скайлеръ поиска отъ мене на английски и единъ рапортъ върху търговията на Южна България. Азъ му доставихъ такъвъ рапортъ, и не безъ очудване чухъ по-подиръ малко, че тоя мой докладъ билъ изпратенъ въ Вашингтонъ, и че отъ тамъ писали г. Скайлеру да ме по-

¹ Пловдивската българска митрополия не малко помогна тогава съ своѣ рапорти върху звѣрствата. Едно подробно изложение върху тия звѣрства най-напрѣдъ нашитѣ цариградски патриоти били дали на г. Галленга, тогавашния кореспондентъ на Таймъс въ Цариградъ, който и се съгласилъ да го изпрати на своя вѣстникъ. Но Таймъс отказалъ да го обнародва. Тогава нашитѣ родолюбци се отправили до г. Пижрсъ (Pears), Цариградския дописникъ на Дейли Нюзъ, който и успѣлъ да убѣди редакцията му въ вѣрността на изложението и въ нуждата отъ обнародването му. И по тоя начинъ се почна писмения походъ, който прослави името на Дейли Нюзъ и принесе една неоцѣнима услуга на единъ цѣлъ народъ.